No. 117. DINGSDAG 4 OCTOBER. 1864.

EEN EN VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag, Donderdag** en **Zaturdag.** De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.80**, buiten **ASSEN** f r a n c o per post **f 2.45.** — De prijs der ADVERTENTIEN is van e e n tot v ij f regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Koning *Victor Emmanuel* is nu het schaap! in duizend vreezen.

Als hij Rome opgeeft als hoofdstad van Italie, dan houdt hij geen vrede met zijn volk.

Als hij Rome als hoofdstad van Italie blijft begeeren, dan breekt hij met Keizer *Napoleon III*.

De conventie tusschen Frankrijk en Italie heeft Rome in beweging gebragt, en *Antonelli*, die anders in den laatsten tijd wat dommelde, werd ter dege wakker.

Hij riep niet alleen het collegie van Kardinalen, dat is het gewone twaalftal, den Staatsraad formeerende, maar al de kardinalen, te Rome aanwezig, bijeen, en wel ten getale van *drie en dertig*.

Het nieuwe Ministerie te Turyn is nog niet op stel.

Men heeft den heer *Risacoli* ook gepolst, maar als die staatsman eene portefeuille aanneemt, dan moet generaal *de Lamarmora* de tweede viool spelen en daaraan is die snorbaard niet gewend

Anderen zeggen, dat het Ministerie onder *de Lamarmora* inderdaad, met hulp van *Risacoli*, is geformeerd en laatstgenoemde staatsman zich daarop haastte om Turyn den rug te laten zien.

De Koning weifelt.

't Parlement, aanvankelijk tegen 5 October bijeengeroepen, zal eerst op den 24sten vergaderen. Inmiddels worden in meest alle plaatsen des Rijks bijeenkomsten gehouden, om over de conventie te spreken en aller kreet is steeds: *Rome, onze hoofdstad!*

De beschouwingen over de conventie zijn vele en tevens zeer verschillend.

De profetie dat Rome, als de Franschen weg zijn, zeer spoedig den Paus ontvallen en dan onder *Victor Emmanuel's* scepter komen zal, maakt de conventie eenigzins aannemelijk.

De Italianen die, in eene commissie onder den naam van »Comitato Centrale Veneto« vereenigd, den revolutionairen geest in Oostenrijksch Italie trachten gaande te houden, hebben in de door Frankrijk met Italie gesloten overeenkomst betrekkelijk de ontruiming van Rome aanleiding gevonden om weder eene proclamatie aan de Venetianen te rigten, waarin hun op nieuw wordt verkondigd dat hunne bevrijding op handen is.

Naar de bewering der commissie is er tusschen Italie en Frankrijk een of- en defensief verbond gesloten, waarbij Keizer *Napoleon* de verpligting op zich heeft genomen om aan Italie materielen bijstand tot het veroveren van Oostenrijksch Italie te verleenen; het volgende voorjaar zou het voor de uitvoering dier afspraak bepaalde tijdstip zijn. »»Nog eenige weinige maanden geduld — roept de com»missie den Venetianen toe — dan zullen uwe wenschen »vervuld, en gij in Italie's groot huisgezin opgenomen »worden.««

Ofschoon nu de snoeverijen van het Comitato Veneto niet veel gewigt hebben, verdienen zijne verklaringen toch opmerking, dewijl het, gelijk algemeen bekend is, in vertrouwelijke betrekking met de Turynsche bewindslieden, wie zij ook zijn, staat. Welligt heeft de commissie, in haren vurigen ijver, uit de school geklapt meer dan haren beschermers lief is.

Bij deze gelegenheid kan ook worden gemeld dat de commissie voornemens is Milaan in plaats van Turyn tot zetelplaats te nemen, en dat het subsidie, hetwelk zij uit de Piemontesche schatkist trekt, door de Regering eenige dagen geleden met 80,000 francs in het jaar is vermeerderd.

Een ijverig voorstander van de wereldlijke magt van den Paus spreekt aldus over de conventie, tusschen Frankrijk en Italie gesloten.

»Kortom, wij ontveinzen het niet, die overeenkomst voorspelt in de daad niets goeds voor de zaak van den Pauselijken Stoel. Doch men moet zich geene overdreven voorstelling van het gevaar maken, even min als zich aan gunstige verwachtingen zonder grond overgeven. Er is nu een termijn van twee jaren voor de tegenwoordiheid der Fransche troepen te Rome gesteld; doch wie weet of niet in die twee jaren de Souverein van het magtige Rijk hetwelk van ouds verdediging en bescherming van 's Pausen wereldlijke magt tot staatkunde heeft, tot andere denkbeelden zal worden gebragt door den volhardenden ijver der geloovigen ter ondersteuning van hunnen algemeenen vader, door hunne eerbiedige liefde en verknochtheid en hunne eendragtige krachtsinspanning. Ja, wie weet, of de zoo genaamde éénheid van Italie haar bestaan, enkel eene reeks van stuiptrekkingen en worstelingen tegen den dood, nog twee jaren zal kunnen rekken.

»De plannen der staatkunde, die de zaak der godsdienst bestrijdt, schijnen op het papier zeer eenvoudig; maar het gaat daarmede als met het plan voor eenen veldslag: op het beslissende oogenblik ziet men tot zijne bevreemding het plan op onoverkomelijke bezwaren schipbreuk lijden of door de onvoorziene tusschenkomst eener onweerstaanbare magt omverwerpen. Zoo dikwerf de vijand den rotssteen van Petrus naderde om den troon des hoogepriesters om te stooten, is hij telkens teruggedeinsd, als of hij door eene verborgene magt gestuit wierd. Ook nu is het te hopen dat de Voorzienigheid zal waken voor het behoud eener instelling die voor de onafhankelijkheid en vrijheid van den stedehouder des Heilands onmisbaar is. Eene ondervinding van achttien eeuwen heeft het geleerd: de kerk heeft *dan* het meest van God te hopen, wanner zij niets meer van de menschen te hopen schijnt te hebben.«

Te Parijs ruikt men kruid.

Prins *Humbert*, die 's morgens te Parijs aankwam, is 's avonds, ontboden door een telegram, naar Turyn vertrokken.

Het Londensch publiek zit tot de ooren toe in 't geld, namelijk in gedachten.

Noord-Amerika met *Grant* en *Lee*, de Deensch-Duitsche kwestie, de conventie tusschen Frankrijk en Italie, dit is alles weinig belangrijk nieuws, bij een feit, dat in Engeland, ja in geheel Europa vele misrekening doet ontstaan

Dit feit is de kwijning van handel en scheepvaart.

Op 27, 28 en 29 September hebben Dominicaner en Franciscaner monniken in de St. Thomas-kerk te Madrid eene plegtige dienst gehouden, waarin vergiffenis werd gevraagd voor de godslasteringen, waaraan *Renan* in zijn »leven van Jezus« zich schuldig heeft gemaakt.

Als de Madridsche Dominicaners en Franciscaners zulke vragen willen doen voor allen, die schrijven als *Renan*, zullen zij wel tijd te kort komen.

De familie *Cohen* heeft Rome *niet* verlaten.

De moeder vooral wil zoo digt mogelijk bij haar kind blijven.

Van *Mortara* hoort men niets.

Wonder dat de ouders van dien knaap niet eens aan het belangstellend Europa doen weten, hoe hij het heeft in 't gesticht voor bekeerlingen.

Men schrijft uit Jedo (Japan) het volgende:

»De Taikoen, een jongeling van 19 jaren, deed afstand van den troon en werd opgevolgd door *Strosbassi*, zoon van den Prins van Mito, die reeds eenigen tijd fungeerde als vice-Taikoen.

Strosbassi is zeer schrander en energiek.

Twee Engelsche schepen zijn door eene batterij, gecommandeerd door Prins *Chosien*, beschoten.

PARLEMENTAIR NIEUWS

Troonrede, antwoorden der beide Kamers, weder-antwoorden van Z. M., alles is gehouden en aangeboden en gegeven.

Nu is de parlementaire machine aan den gang.

Spoorweg-tijdingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zegt in de memorie van toelichting, behoorende tot het wets-ontwerp ter vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staats-spoorwegen, dienst 1865, onder anderen ook dit:

»zonder buitengewone krachts-inspanning kunnen er in 't voorjaar van 1865 over de geheele lengte in aanleg zijn:

»de lijn van Arnhem over Zwolle, Meppel, Heerenveen naar Leeuwarden;

»de lijn van Harlingen, Groningen, Winschoten naar de Hannoversche grenzen."

Tot regeling van de aansluiting van den Noorderspoorweg aan de Hannoversche Westbaan heeft tusschen de daartoe benoemde Hannoversche en Nederlandsche Commissarissen overleg plaats gehad.

't Laat zich aanzien, dat ook hier de onderhandeling spoedig met gunstigen uitslag zal bekroond worden.

Van de voor de Staats-spoorwegen over 1864 aangewezen som van ongeveer 22½ millioen wordt niet meer gebruikt dan ongeveer 16 millioen, zoodat er circa 6½ millioen overblijft, die, gevoegd bij de som voor 1865 aangevraagd, een cijfer maken van 21 millioen.

Door eene verkeerde opvatting van wege een der betrokken gemeentebesturen, werd de 1ste ter visie-legging van de onteigeningsbescheiden voor de sectie Groningen Winschoten en daardoor de aanbesteding der werken, vertraagd.

Daarvoor was uitgetrokken f 835,000.

De werken voor de sectie van Zwolle tot Meppel zijn geraamd op ruim *een millioen gulden.*

Bij het aan de Tweede Kamer aangeboden wetsontwerp tot onteigening voor den spoorweg Groningen-Winschoten, wordt de rigting voorgesteld door de gemeenten Groningen, Haren, Hoogezand, Sappemeer, Zuidbroek, Muntendam, Meeden, Scheemda en Winschoten, van Groningen, met eene bogt naar het Winschoterdiep, genoegzaam evenwijdig aan dat diep langs Groenestein; Waterhuizen, Foxhol, met eene bogt tegenover Martenshoek, langs Kleinemeer, verder met eene bogt nabij Tusschenloegen en steeds de algemeene rigting van het Winschoterdiep volgende, met eene bogt tegenover Eexta en Scheemda, langs Heiligerlee en Napels, om met eene bogt nabij de Garst langs Winschoten door te gaan.

De belangrijkheid van het lidmaatschap der Eerste en Tweede Kamer, van de Provinciale Staten en van den Gemeenteraad, neemt bij den dag toe.

In den ouden dag lieten de burgers hunne regenten denken en handelen en wat er gedaan werd, was goed.

Meêpraten, daartoe werden de ordinaire menschen niet geroepen — tegenpraten, wel als zich iemand zoo verre vergat, dan was hij een oproermaker.

Die iets te vragen had, kon dat heel eerbiedig doen en als hem geantwoord werd, dat het zou kunnen gebeuren, dat er te gelegener tijd eens over gedacht zou worden, och, dan was de vrager een gelukkig creatuur en hij sliep 's nachts niet van stille bewondering over de nederbuigende goedheid van den burgervader.

Zoo is het niet meer.

Onder de burgers en onder de boeren zijn er, die luisteren wat er zoo al in de raadzalen der autoriteiten over het *hebben* en *houden* des volks wordt besloten en die nagaan, welke gevolgen dat heeft voor hunne affaire of bedrijf, voor hunnen handel of neering, en dat *luisteren* en die *berekeningen* brengen hen meer en meer op het denkbeeld, dat, als er niet genoeg wordt verrigt tot heil des volks, als er verkeerde maatregelen worden genomen, als er kostelijke tijd wordt verslapen, en dat men geen oog in 't zeil houdt en zoo niet komt waar men met anderen wezen moet of op de onregte plaats aanlandt — onder de burgers en boeren, kiezers tevens, zijn er, die begrijpen, dat al dat kwaad, al dat verkeerde, voor een groot gedeelte hun *eigen schuld is*, omdat zij niet behoorlijk *toezien*, welke lieden zij benoemen tot leden van Raad, Provinciale Staten of Staten-Generaal.

Begrijpt gij dit ook, kiezers! in het kiesdistrict Assen, die straks geroepen wordt om een lid te benoemen voor den gemeenteraad en een voor de Provinciale Staten?

Bedenkt u dan wel, treedt in overleg met anderen, die even als gij, het gewigt der zaak inzien. Ziet, wat gij *te zamen* kunt doen, en ziet gij, dat de man uwer keuze geen kans heeft het vereischte getal stemmen te verkrijgen, voegt u dan bij hen, wier caudidaat die kans wel heeft, indien gij hem althans ook bekwaamheid en ijver genoeg toeschrijft, om zoodanige betrekking te vervullen.

Denkt aan de belangrijke zaken, die binnen korter of langer tijd bij Gemeenteraad en Staten ter tafel zullen komen en die in 't naauwste verband staan met uwe belangen, en gij zult op 12 October e.k. voorzeker met uw biljet bij de stembus worden gezien.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN

— Z. M. heeft benoemd: tot leeraar in de staathuishoudkunde, de statistiek en de gronden der gemeente-, provinciale- en staatsinrigting van Nederland aan de Rijks hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus te Roermond den heer Mr. *A. J. B. Stoffels*, tot dusverre Schoolopziener in het eerste schooldistrict van Noord-Holland; met ingang van 1 October a.s. tot notaris binnen het arrondissement Almelo, ter standplaats de gemeente Almelo, Mr. *J. G. Veening*, thans substituut-officier van justitie bij de arrond.-regtbank aldaar, uit welke betrekking hij met gezegde dagteekening tevens eervol is ontslagen; tot substituut-officier van justitie bij de arrond. regtbank te Almelo Jhr. Mr. *R. Sandberg*, advocaat te Zwolle.

— Men schrijft uit Barradeel aan de »Amst. Ct.", 28 Sept.:

Dezer dagen rukte op Sexbierum, de hoofdplaats, een troep gewapenden aan, die blijkbaar het voornemen hadden het dorp in te nemen en den omtrek door hunne geweerschoten deden weêrgalmen. Het was eene compagnie tirailleurs, te Harlingen garnizoen houdende. Aangezien evenwel het politie-reglement op straffe verbiedt een tijdelijk gebruik te maken van schietgeweer, zoo is de kapitein, commandant van het Harlinger garnizoen, wegens

dit vergrijp door of van wege den Burgemeester onzer gemeente gecalangeerd. Met vrolijke belangstelling ziet men uit naar hetgeen er van dit geval zal komen.

— Men schrijft uit Zwolle:

»Wij vernemen, dat onze stadgenoot, de heer med. doct. A. *Drielsma*, benoemd is tot leeraar in de scheikunde en botanie aan de Landbouwkundige School te Groningen.«

— De »Prov. Gr. Ct.« zegt, 30 jl.:

»Heden morgen zijn voor de Arrondissements-Regtbank alhier de procedures geopend aangaande de Ommelanderkas, en is het eerst het woord gevoerd voor de in deze zaak belanghebbende gemeenten.

— Den 29 Sept. jl. werd te Zwolle de van ouds bekende St. Machiels-paardemarkt gehouden, waarop nagenoeg 800 paarden en veulens waren aangevoerd. Met uitzondering van een Engelsch koopman, waren er geene buitenlanders. Voor goede werkpaarden werd gemiddeld f 200 betaald. De prijs der veulens was van f 25 tot f 50. Er was weinig omzet, en dat verkocht werd, was tegen lage prijzen, hetwelk wordt toegeschreven aan de ontzettend hooge hooiprijzen. Op den prijs der oude paarden had dit een buitengewonen invloed, zoodat die weinig meer dan de waarde van de huid hebben kunnen opbrengen

— Den 29 Sept. jl. is te Breda de trouwlustige 81jarige timmerman *van Gool* met zijne 67jarige jonkvrouw in den echt getreden; de Keizerstraat, waar deze jongelieden wonen, hadden de buren met vlaggen en guirlandes versierd.

— Door het Departement van Oorlog is bevolen, dat voortaan geene korporaals van de verschillende regementen infanterie meer ter opleiding voor den graad van sergeant en fourier bij het instructiebataillon te Kampen gedetacheerd zullen worden

— Men verzekert, dat de bekende luchtreiziger *Nadar* voornemens is nog dit jaar te Amsterdam met eene ballon op te stijgen.

— Te 's Hage is voor de Staatsspoorwegen aanbesteed het maken van aarde- en eenige andere werken tot vorming van een plein voor het station Zwolle; de minste inschrijver was W. A. *Wichering* te Groenle, voor de som van f 236,000.

— Den 27 Sept. jl. is de huisvrouw van *J. E* te Nijmegen bevallen van drie welgeschapen zoons; moeder en kinderen zijn welvarende.

— *Christina Schurink*, huisvrouw van *J. Selkers*, wonende in de gemeente Lonneker, is te Enschedé gevankelijk binnengebragt, beschuldigd van haar stiefdochtertje met eene tang verschrikkelijk te hebben mishandeld.

— In September is de tuin van het Zoölogisch Genootschap *Natura Artis Magistra* bezocht door ruim 57000 personen — niet leden.

— Aan de Lier, eene gemeente van ongeveer 1000 zielen, werd in 1863 bijkans 7000 Ned. kannen jenever gebruikt In 't vorige jaar bedroeg het getal localen, waar te Amsterdam levensmiddelen werden verkocht 8400 en van deze waren er 1743, die jenever te koop hadden, dat is 100 meer dan in 1862.

Te Stevensweert zijn 900 zielen en 24 tappers, die gezamenlijk circa 90 vaten gedistilleerd uitschenken — alzoo drinkt de persoon 10 kan!

Men berekent, dat aan tabak en drank jaarlijks 60 millioen gulden worden verbruikt.

— De »Groninger Courant" zegt, 1 Oct.:

»Gisteren avond hebben de studenten der Hoogeschool alhier eene serenade gebragt aan den rector-magnificus, den Hoogleeraar W. J. A. *Jonckbloet*, en hem hunnen warmen dank betuigd voor hetgeen hij voor de Hoogeschool heeft verrigt en voor den vriendschappelijken, minzamen omgang met de studenten. De onderscheiden Professoren waren in de Senaatskamer van het Academiegebouw bijeen, toen deze hulde aan den heer *Jonckbloet* werd gebragt."

— Men verneemt, dat te Utrecht tot agent der Nederlandsche Bank zal worden benoemd de heer *A. G. H Schuurman*, kassier aldaar.

— Naar men verneemt, zal door de Herv. gemeente te Dedemsvaart een wees- en armenhuis worden opgerigt.

— Het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland heeft den jongeling uit Rotterdam, die uit een koffertje zijner zuster ontvreemd heeft vier nationale metallieken en f 350 aan bank- en muntbilletten, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden, door hem te ondergaan in eenzame opsluiting. De jongeling had den diefstal gepleegd voor zijn onderen broeder, die in geldelijke ongelegenheid verkeerden, en die voornemens was, het geld zijne zuster later terug te geven; de oudere broeder is voortvlugtig.

— De dwerg *Jan Hannema*, bijgenaamd generaal *Tom Pouce* of ook wel *Admiraal Tromp*, was gedurende de afgeloopen week met zijne familie te Franeker gelogeerd. Aldaar geboren den 23 April 1839, heeft hij nu den ouderdom van $25\frac{1}{2}$ jaar bereikt, terwijl zijne lengte slechts 7 Ned. palmen bedraagt. Moet men zich verwonderen over zijn kleinen en tevens zeer regelmatigen ligchaamsbouw, niet minder wordt men aangetrokken door de mate van ontwikkeling waarvan hij blijk geeft, zoodat hij 5 levende talen kan spreken. Om een denkbeeld te geven van zijne menigvuldige reizen en de onderscheiding hem daarop te beurt gevallen, deelen wij mede, dat hij de eer genoot, aan de hoven van 32 gekroonde Vorsten te worden voorgesteld.

— Het volgende curieuse berigt — zegt de »Arnhemsche Courant« — ontvingen wij van een ons onbekenden inzender. De vorm van het berigt, dat wij, behalve de spelfouten, in zijn geheel mededeelen, geeft ons echter reden te gelooven, dat de inhoud wel met de waarheid overeen zal komen.

»*Geertruida Temmink*, woonachtig onder de gemeente Diepenheim, aan de Nieuwe Sluis, is ruim 75 jaren oud. Nooit heeft zij de stralen van de liefelijke zon mogen aanschouwen, want zij is blind geboren. Haar geheugen is nog zoo sterk en haar gehoor zoo scherp, dat zij al hare buren aan de stem herkent. Des winters zit zij te spinnen of vlas te hekelen, des zomers hoedt zij of past zij op het vee. Langs de veldvruchten met haar stokje gaande, voelt zij wat vruchten of groenten zijn, en wat nog opmerkelijker is, zij wiedt het onkruid uit de veldvruchten, zoo fijn is zij van gevoel. Eenmaal is zij moeder geweest van een blinden zuigeling, (hoewel ongehuwd) Hare oppassing en hare kleeding zijn niet te prijzen; onverschilligheid is hier de oorzaak, maar geen armoê Het arme schepsel wordt niet geteld. Het is eene stevige, gegoede boerenhuishouding. Eens hoopt zij een heerlijk licht te aanschouwen. Hier wandelt zij in 't geloof, onder kruis en lijden. Maar eens hoopt zij een blijvend, een eeuwig licht te aanschouwen. Gods woord is hier een licht op haar pad (Psalm 16 vs. 6), troost haar in haar druk. De Heer zal eenmaal rekenschap afvragen.«

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Toen, een paar jaar geleden, de Keizer oordeelde, dat zijn zoon rijp was voor 't onderwijs, liet hij den Minister van Onderwijs ontbieden, en vroeg hem een lijst van professeurs, die voor de gewigtige betrekking van Gouverneur van den Prins in aanmerking konden komen. Op die lijst, door *Rouland* opgemaakt, kwamen de namen voor van de oudste, ervarendste en geroutineerdste schoolmeesters uit Frankrijk, allen slaven der wet en vrienden der Regering *Napoleon* legde die lijst voorzigtig ter zijde en zich herinnerende te hebben hooren spreken van een jong leeraar aan een der Lyceën, van groote bekwaamheid, maar vooral van veel gezond verstand, die met zijne moeder woonde, wier eenige steun hij was, schreef hij dezen eigenhandig een briefje met verzoek op de Tuilleriën te komen.

Bij de eerste inzage dier Keizerlijke missive meende de heer *Monnier* te droomen, maar toen hij na herhaalde lezing zijne oogen gelooven moest, en ook zijne moeder ze hem had voorgespeld, snelde hij naar het paleis, wel met een gerust geweten, maar toch met een, 't geen de *unbestimmte* Duitschers zoo gaarne *ein unbestimmtes Gefühl* noemen, een gevoel van »ik en weet niet wat" van papa *Cats*, rijmelender gedachtenisse.

Nu kent gij het gevoel, waarmede de heer *Monnier* het Kabinet des Keizers binnentrad, die zich een uur met hem onderhield en hem daarna de hand reikte met de woorden: »Mijnheer *Monnier*, gij zijt de Gouverneur van mijn zoon Uwe vertrekken in de Tuilleriën zijn gereed Ik geef u 24 uur, om uwe zaken in orde te maken.« Ditmaal was 't gevoel van *Monnier bestimmt*; hij was als van den donder getroffen, en wilde antwoorden, maar de Keizer viel hem in de reden. »Ik weet, wat gij zeggen wilt, mijnheer *Monnier*, gij wilt opmerken, dat gij uwe moeder niet kunt verlaten?« »Juist, Sire, mijne moeder is oud en ziekelijk Ver van mij, zou zij mijn geluk met den dood betalen ik moet dus . . .« »Niet verder, hernam de Keizer, uwe kinderlijke liefde was mij bekend, ik heb alles voorzien en de vertrekken van mevrouw uwe moeder zijn naast de uwe in gereedheid gebragt.« Zoo is de eenvoudige maar roerende wijze, waarop *Monnier* Gouverneur van *Napoleon* IV is geworden.

ENGELAND.

Londen, 28 Sept. Eergisteren avond is in Lancashire en het Noorden van Engeland eene aardbeving gevoeld, die, ofschoon kort, vrij hevig was. Te Bacup, Rochdale en Skipton deed de schok zich sterk gevoelen, zoodat de uit hunnen slaap gewekte bewoners hevig verschrikt waren

— Eene ongehuwde dame, mej. *Hdune*, in Stoke Newington (nabij Londen) woonachtig, stierf dezer dagen in haar 106e jaar. Zij was geboren in de woning waar zij gedurende al haar leven gehuisvest was en verzekerde meermalen, dat zij nooit een nacht buitenshuis geslapen had. Zij deed een kleinen winkel van snuisterijen en was slechts tien dagen vóór haren dood buiten staat den winkel waar te nemen. Tot dien tijd bevonden zich boeken en rekeningen in de volmaaktste orde.

DUITSCHLAND.

Een Duitsche baron, die bijna den geheelen zomer op Helgoland heeft vertoefd, is in den laatsten tijd begonnen schulden te maken. Zijne crediteuren koesterden zooveel liefde voor hem, dat zij hem bijna geen oogenblik alleen lieten, maar steeds als op den voet volgden.

Op zekeren dag werd een hunner wat al te dringend, zoodat de baron zich tot een jeugdigen Hongaarschen Graaf wendde met het verzoek, om hem eenig geld te leenen.

»Ik heb het niet,« was het koele antwoord.

»Graaf! dan ben ik gedwongen mij dood te schieten; ik moet geld hebben of sterven. Wanneer gij mij niet helpt, dan schiet ik mij voor uwe oogen neder.«

Bij deze bedreiging had de Baron een pistool uit den zak gehaald.

»Wacht dan even," zeide de Hongaar, terwijl hij zich aan zijne schrijftafel plaatste en eenige regels schreef.

De baron was reeds blijde, dat zijne manoeuvre gelukt was, doch keek niet weinig op den neus, toen de Graaf hem het beschreven papier overreikte en hij zag, dat het geene assignatie op een bankier bevatte, maar de volgende woorden:

»Ik ondergeteekende verklaar mij zelven vrijwillig in de kamer van Graaf A. te hebben doodgeschoten. Niemand is dus oorzaak van mijn dood."

De baron onderteekende het niet, schoot zich niet dood, vertrok en — heeft zich tot nu toe nog niet het leven benomen.

Telegrafische depêches van heden.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

3 Oct

Tarwe onveranderd; 130 pd. bonte Poolsche f 273. — Rogge bij partij lager; 126 ponds Pruissische f 174. — Boekweit f 9 lager. — Koolzaad op Oct. $72\frac{1}{2}$ pd. vl. op Nov. $74\frac{1}{2}$ pd. vl. — Raapolie vliegend f $40\frac{1}{4}$. — Lijnolie vliegend f $37\frac{1}{4}$.

EFFECTENBEURS TE AMSTERDAM.

3 Oct.

Nederland. — Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.		$60\frac{1}{2}$
dito	4	»		$96\frac{1}{8}$
Oostenrijk. — Weener Metall.	5	»		$55\frac{13}{16}$
dito Rente Amst.	5	»		81
dito Nation. 1854	5	»		$62\frac{13}{16}$
Spanje. — Obl. uitg. sch.	$2\frac{1}{4}$	»		$42\frac{5}{8}$
Portugal. — Oblig. 1853.	3	»		$45\frac{5}{8}$
Rusland. — 1798 en 1816	5	»		94
dito 1864	5	»		$87\frac{1}{2}$
Vereen. Staten (losbaar 1882)	6	»		$43\frac{7}{8}$

ASSEN, 3 October.

Bij Kon. besluit van 29 Sept. jl. is aan *Hendrikje Kolk*, door het Provinciaal Geregtshof van Drenthe ter dood veroordeeld wegens vergiftiging van haar man *Hendrik Dalsem*, gratie verleend van de doodstraf, en is deze veranderd in twintig jaren tuchthuisstraf.

— Den 28sten Sept. lag te Londen in lading het schip »Meppel", kapit. *Stikkel van Dam*, naar Brazilië.

— Den 5 Augustus vertrokken van Batavia de schepen »Gerard Pieter Servatius", kapit. *Wamsteker*, naar Tagal, en den 12den dito de »Provincie Drenthe", kapit. *Boer*, naar Soerabaija.

— Wij kunnen mededeelen, dat in de volgende week alhier wederom eene verkooping van Groninger straatvuilnis ten huize van den heer *Kuipers* zal plaats hebben.

— In de Provincie Groningen behandelt men zeer ernstig de vraag: »moeten de tollen op de kunstwegen afgeschaft worden?"

Veler antwoord is ja en ook de tollen op de kanalen.

— De boter gold te Zwolle op 30 Sept. f 1,20 à f 1,50 het Ned. pond.

Dat was *Hermina Asterik* nog niet duur genoeg, zij gaf het gewigt niet en nu bragt de politie haar een procesverbaal

— Een adjudant van *Garibaldi* heeft een bezoek gebragt aan het Utrechtsch studentencorps.

Meppel, 30 Sept. Een verschrikkelijke brand teisterde dezen nacht onze stad. Ongeveer te 3 ure ontdekte men, dat uit een huis op het Moleneinde de vlammen sloegen en reeds spoedig daarna stonden meer huizen en eene aanzienlijke partij hooi in lichte vlam. Het geheel leverde een vreesselijk schouwspel op; de vlammen verhieven zich nu en dan tot eene ontzettende hoogte, zoodat het zich liet aanzien, dat de verwoesting groot zou worden, vooral daar de huizen in den omtrek onmiddelijk aan elkander liggen. Nadat de brandspuiten een paar uren hadden gewerkt, slaagde men er gelukkig in, de vlammen te beteugelen en den brand te beperken tot drie huizen, in gebruik bij *J. ten Hoorn*, *W. Vennink* en de wed *W. van Heerde*, en twee bewoond door *W. Visser*, wed. *Bruins*, *H. Witvoet* en *Fleûrus* De beide eerstgenoemden hadden hunne inboedels, de derde slechts hare smidsgereedschappen en de overige vier hadden niets tegen brandschade verwaarborgd. Alle huizen waren echter, met het reeds vermelde, geassureerd bij de Maatschappij *de Adelaar* te Amsterdam en eene 's Gravenhaagsche maatschappij. Zij die niets of weinig verzekerd hadden, hebben alzoo op eenmaal alles verloren en missen de middelen om dit verlies te herstellen. Onder anderen is dit het geval met de wed. *van Heerde*, die eene smederij uitoefende en daardoor in het onderhoud van haar gezin voorzag.

De heer *A. Telder*, die mede eene smederij heeft, heeft welwillend aan de weduwe toegestaan, om hare affaire voorloopig in zijne smederij voort te zetten.

† 2 Oct. De Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier heeft zich bij adres tot de Provinciale Staten van Drenthe gewend, met het verzoek, om terug te komen op hun besluit, waarbij de afvaartsgelden op de Drentsche hoofdvaart, in strijd met de belangen van scheepvaart, handel en nijverheid, zijn verhoogd.

† **Noordwolde**, 30 Sept. Gisteren heeft men hier weder een boekweitdief betrapt. De arbeiders van den heer *S. Bovenkamp* waren eenige dagen op het land aan het boekweitdorschen. Daar de boekweit er 's nachts moest blijven liggen, bood de vrouw van den arbeider B. B. aan, om daarbij de wacht te houden. Den 1sten en 2den nacht paste zij goed op, doch den 3den minder, want toen de arbeiders gisteren morgen terug kwamen, zagen zij al spoedig, dat er boekweit was ontvreemd. Tevens ontdekte men, dat het pad naar hare woning met boekweit was bestrooid. Dadelijk haalde men de politie, deed bij genoemde vrouw huiszoeking (die natuurlijk nergens van bewust was) en ontdekte spoedig de boekweit in een turfbult verborgen, waarop zij hare misdaad bekende.

Hier had men dus den wolf tot schaapherder aangesteld.

† **Smilde**, 3 Oct. Met genoegen kunnen wij van hier berigten, dat *M. Manak* alhier, in plaats van *M. de Vroome*, is benoemd — en waarvan hem acte is uitgereikt — tot beurtschipper tusschen deze gemeente en Groningen; en daar de nu benoemde, als zeer actief en solide bekend staat, meenen wij niet te mogen aarzelen, hem als zoodanig in de gunst van een ieder dringend aan te bevelen.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Te Hollandsche Veld is beroepen Ds. *van Griethuijsen* te Paesens, achter Dockum.

Wirdum, 28 Sept. Uit het achttal candidaten, de heeren *Beckering*, *Boon*, *Cannegieter*, *Damsté*, *Dons*, *van Eerde*, *Leemhuis* en *Uilkens*, die, door den heer primarius collator, Dr. *R. P. Cleveringa*, daartoe opgegeven, hunne gaven voor deze gemeente hebben laten hooren, werd heden door kerkeraadsleden, kerkvoogden en notabelen een tweetal gekozen, bestaande uit de h.h. *Damsté*, van *Hoogezand*, en *H. Dons*, van Pieterburen.

Beroepen naar de Christ. afgesch. gemeente te Arnhem, Ds. *P. Dijksterhuis* te Groningen.

— Naar wij vernemen bestaat het voornemen, om de school voor Christelijk nationaal onderwijs te Hoogeveen, op 1 November a. s. te openen.

— De »Harlinger Courant" kondigt aan, dat eerlang door geheel ons Land adressen ter teekening zullen worden aangeboden, ten gunste van het Christelijk nationaal onderwijs op de lagere scholen.

Winsum, 29 Sept. Door den Raad der gemeente Baflo is uit het hem aangeboden zestal op heden benoemd tot hoofdonderwijzer te Tinallinge *T. Stollinga*, thans hoofdonderwijzer te Frederiksoord, zijnde no. 1 van het zestal.

RAADSVERGADERINGEN.

Vergadering van den gemeenteraad van Ooststellingwerf van 29 Sept. j.l.

1°. Benoemd tot hoofdonderwijzer in de school te Fochteloo *Uri*, hulponderwijzer te Oud-Beijerland, en voor de nieuw opgerigte school te Langedijke *Onnekes*, hulponderwijzer te Gasteren.

2°. Een request van Ds. *Klinkenberg* te Donkerbroek, omtrent de begrooting der gecombineerde afd. Donkerbroek en Haule, in zake omslag voor armen-onderhoud, wordt voor notificatie aangenomen.

3°. De gemeente- en dorps-begrootingen, dienst 1865, worden, na lectuur van het rapport der commissie en eenige discussiën vastgesteld, die der gemeente tot een bedrag van: inkomsten *f* 41,053.60[s] en de uitgaven *f* 41,033.70, waarschijnlijk goed slot *f* 19,90[s].

4°. Wordt, op het rapport der Commissie, besloten bij de bovenste draaibrug te Haulerwijk, gelegen in de Haulerweg, van schippers tol te blijven heffen, zoo als van ouds door de Compagnieschap der Opsterlandsche en Ooststellingwerfsche veenen en vaarten is geschied, te weten: voor schepen boven de vijf tonnen inhoudsgrootte *tien cent* en die daar beneden *vijf cent*.

5°. Supplement-kohier van den hoofdelijken omslag, dienst 1865, wordt vastgesteld.

6°. Request van de gemeente-veldwachters, houdende verzoek, dat het den Rade moge behagen, aan ieder hunner een uniform, jas, broek en pet, uit de gemeentekas te verstrekken, wordt gewezen van de hand en is besloten aan ieder f 10—» toe te kennen, als eene tegemoetkoming in de aanschaffing van jas of broek.

7°. Benoemd tot Plaatselijk Commies te Haulerwijk *H. E. Alderhof* aldaar, in plaats van den onlangs aangestelden persoon *L. Köhler*, Rijksveldwachter aldaar, wiens benoeming Z. Exc. de heer Minister van Justitie niet heeft goedgekeurd.

8°. Burgemeester en Wethouders worden gemagtigd tot eenige af- en overschrijvingen op posten der begrooting, dienst 1864.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

29 Sept. *Veroordeeld*: H. H. en G. H. te Leek, wegens het onbevoegdelijk gaan over eens anders toegemaakten en bezaaiden grond, ieder tot eene geldboete van f » 50 — A. W. te Valtherveen, wegens het in brand steken van veen in Odoorn, zonder schriftelijke permissie van het gemeentebestuur, tot eene geldboete van f 5 — » en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag. — H. A. te Nieuw-Buinen en H. V. te Exloërveen, wegens het, bij verandering van werkelijke woonplaats, niet binnen den bepaalden tijd aan het gemeentebestuur overleggen van het gevorderde getuigschrift, ieder tot eene geldboete van f 10 — ». — T. V te Annen, wegens het op de publieke passage aan zich zelven overlaten van eenen wagen, bespannen met een paard, tot eene geldboete van f f 3 ». — T. P. te Bonnerveen, wegens het laten loopen van vee op eens anders in den oogst staanden grond, tot dezelfde straf. — K. S te Steendijk (Assen), wegens hetzelfde feit, onder verkleinende omstandigheden gepleegd, tot f » 50 boete. — P H. Q., President der Zwolsche Stoomboot-Maatschappij te Zwolle, wegens het, van een half uur na den ondergang tot een half uur vóór den opgang der zon, niet steeds brandende houden van het licht in de lantarens van eene diligence en van eenen bijwagen, tot twee geldboeten ieder van f 10—».

Vrijgesproken: P. A. B. te Haulerwijk en F. S. te Klooster ter Apel, gedagvaard geweest wegens het, in gesloten jagttijd, zonder consent of buitengewone magtiging, in het veld doen van pogingen om wild op te sporen, te bemagtigen, of te dooden, door middel van eenen hond, als niet wettig en overtuigend bewezen.

CONGRESSEN.

In ons vorig Nommer hebben wij het een zeer gewigtig teeken des tijds in ons land genoemd, dat het internationaal Congres te Amsterdam wordt gehouden en daar groote belangstelling trekt.

Maar, vraagt deze en gene onzer lezers, welk doel heeft die bijeenkomst van mannen uit verschillende Landen van Europa, belijders van zoo uiteenloopende begrippen op het gebied van godsdienst en staatkunde?

Dit:

»bevordering der studie van sociale wetenschappen;

»practische verbetering op het gebied van onderwijs, wetenschappen, kunsten en letteren, van burgerlijke en straf-wetgeving, van de stoffelijke welvaart der volkeren in 't algemeen en van de arbeidende klasse in 't bijzonder.

En welke *middelen* worden er gebruikt, om dit waarlijk grootsche doel zooveel mogelijk te bereiken?

1°. Het *bespreken* van die gewigtige zaken op een jaarlijks te houden congres.
2°. die zamensprekingen daarover *publiek* te maken.
3°. prijsvragen over zaken van algemeen belang uit te schrijven en te bekroonen.

Het doel is nuttig, edel, en de middelen goed gekozen, en hoe sommigen met het een en ander spotten — niet alles wat daar door heldere koppen wordt behandeld, zal onvruchtbaar zijn.

En er wordt *vrij* gesproken

Men behoeft er niet angstig rond te zien, of er ook iemand staat, die misnoegd is, die dreigt — daar denkt men niet aan den uitdeeler van *waarschuwingen*. Wat men voor *waarheid* houdt wordt gesproken en de strijder voor die meening vindt gelegenheid tot den strijd en — gehoor.

Tot het houden van zulk eene bijeenkomst, waar de geest, door middel van de tong, een gemoedelijken, geestigen, soms scherpen strijd voert, zette Z. M. onze Koning zijn paleis open.

Hij is niet bang, als Frankrijk's Keizer, voor de vrije uiting van denkbeelden in de hoofdstad des Rijks, ook niet al zijn het denkbeelden over godsdienst en staatkunde, over administratief beheer en regtspleging, over armenbedeeling en onderwijs — ook niet al zou de een of ander aanmerkingen maken over de wijze waarop nopens die zaken in ons Land wordt gedacht en gehandeld. Hij laat het licht schijnen, al werd dat herwaarts gebragt uit Rusland of Belgie, uit Italie of Zweden, uit Frankrijk of Portugal, en om het te ontsteken leent hij de troonzaal van zijn eigen paleis.

Willem III is zoo bang niet, als menig klein autoriteitje dat angstig of toornig de ooren spitst, als een paar burgers heel zachtjes spreken over het bestuur of handelingen van het bestuur.

»Laat schijnen dat licht — denkt de Koning — en wij zullen er ook *ons* Land en *onze* instellingen bij zien en trachten te ontdekken wat daarin verkeerds is, opdat het *anders* en *beter* worde!»

Eere daarvoor toegebragt aan onzen Koning, zoo als hij ook werd gehuldigd door onderscheidene sprekers en ten slotte door den President van het Congres den heer *Vervoort*, die voorstelde een dank-adres aan Z. M. te zenden voor de bereidwilligheid, waarmede H.D. het paleis ten dienste van het Congres wel had willen afstaan.

Wij zullen van de hoogst merkwaardige debatten op het congres gevoerd, het een en ander overnemen en beginnen daarmede als volgt:

Dr. *Meijboom* sprak in onze landtaal. Hij had tot zijn leedwezen wijsbegeerte en godsdienst gemist onder de op het congres behandelde vakken; voor beide, maar vooral voor de eerste, vroeg hij een plaats op het programma. Godsdienst toch is de eigendom van alle menschen zonder onderscheid van geloofsleer; de hartslogt der dweepzucht is, spreker begrijpt het, een hinderpaal tegen het behandelen der godsdienstkwestiën; maar hij meent toch, dat in deze vergadering van vertegenwoordigers der humaniteit, die uit vele landen herwaarts zijn gekomen, de godsdienst zich mag doen hooren en de les verkondigen: spreek over de godsdienst, maar verbitter niet. (De rede des heeren *Meijboom* werd door den heer *Busken Huet* in de Fransche taal overgebragt)

De heer *Busken Huet* voegde als zijne meening er bij, dat, even als de geest van critiek en analyse vooruitgaat, ook de vrijheid van discussie veld wint en de tijd komen zal, dat ook godsdienst-vraagstukken vrij en zonder verbittering kunnen behandeld worden.

De heer *Behrend* (Brussel) verdedigde de 18e en 19e eeuw en de letterkunde dezer dagen. Hij ondersteunde den wensch des heeren *Meijboom*, dat een sectie voor godsdienst en wijsbegeerte worde gevoegd bij het programma, en wenschte het congres en de stad Amsterdam geluk dat een geestelijke dit voorstel gedaan heeft. Hij noemde dit een schitterende zege voor het Amsterdamsche congres en voorspelde de heerlijkste gevolgen daarvan. Discussie over de godsdienst en waarheid kan niet anders dan nuttig zijn. (*Toejuichingen*). Op het Mechelsche congres zou zulk een voorstel niet gedaan zijn. Spreker wilde op dat congres het woord voeren, maar hij werd niet toegelaten tenzij hij zich vooraf vereenigde met de beginselen van dat congres.

De spreker werd beantwoord door den heer *E. Douwes Dekker*, die, naar aanleiding van het door Ds. *Meijboom* gedane voorstel tot vermeerdering van het getal sectiën met een zesde, voorstelde een zevende er bij te voegen: »draaijende tafels en spiritisme." De vergadering gaf blijk met dit voorstel alles behalve ingenomen te zijn.

De heer *H. Th. Boelen* van Amsterdam, voert het woord over de derde vraag, luidende: »Welke zijn de oorzaken der ontwikkeling van het realisme in kunsten en letteren? Beantwoordt die leer aan het doel der kunst?" na eenige woorden in de Fransche taal, om de reden mede te deelen, waarom hij in de Nederduitsche taal wenscht te spreken, namelijk als eene beleefdheid jegens de aanwezige Vlamingen. Hij betoogt, in tegenspraak met een spreker van de vorige dagen, dat onze eeuw wel eene kunst heeft, en wel de realistische; Godsdienst en realisme moeten vereenigd zijn. Hij wijst er op, dat Engeland en Nederland, waarbij hij ook Belgie voegt, reeds sinds lang eene realistische school in kunst en letteren hebben, en noemt als de grondleggers: *Shakespeare* en *Rembrandt*. Daarna sprak hij weder in de Fransche taal en zeide, dat hij op zijne reizen door Europa steeds heeft ondervonden, dat men de Nederlanders de Chinezen van Europa noemt, en hen beoordeelt naar het denkbeeld, dat men zich vormt van Broek in Waterland. Hij hoopt, dat de congresleden, in hunne haardsteden teruggekeerd, hunne landgenooten tot betere waardering der Nederlanders zullen brengen.

De heer *Busken Huët* deelt eene vertolking mede van het Nederduitsche gedeelte der rede van den heer *Boelen*, maakt op sommige gedeelten daarvan eene critiek en eindigt met zich te vereenigen met de laatste woorden door dezen gesproken.

De heer *Dognée* protesteert tegen het laatste gedeelte der rede van den heer *Boelen*. Ook hij heeft Europa verscheidene malen in alle rigtingen doorreisd, een gedeelte van Azie bezocht, den voet op Afrika's grond gezet, maar nergens heeft hij van de Nederlanders als van Europesche Chinezen hooren gewagen. Het volk dat zijn grond aan de zee ontwoekerde, heeft aanspraak op aller achting en vertrouwen. Overal weet men en men erkent het, dat alle edele gevoelens in Nederland weerklank vinden, dat elk streven naar vrijheid daar armen vindt om het te bevorderen en te verdedigen. Men weet dat de Nederlandsche school schittert in den eersten rang der kunst. Maar bovendien, in onzen tijd bestaan geen slagboomen meer, en hier is het een internationaal Congres. Er zijn geene natien meer — er zijn alleen menschen. Wij zijn niet hier gekomen, zeide hij ten slotte, om Broek in Waterland te zien, niet om uwe prachtige musea, die eene reis naar Amsterdam twintigvoudig waardig zijn, maar omdat wij wisten, dat dáár vergaderende, wij zouden staan onder de vlag, die steeds het zinnebeeld is geweest der vrijheid.

Deze woorden werden levendig toegejuicht. In gelijken geest spreekt ook een Fransch redenaar.

INGEZONDEN STUKKEN.

Daar velen den wensch hebben te kennen gegeven, de keuze voor een nieuw lid bij de Provinciale Staten te zien vallen op een onafhankelijk persoon in het westelijke gedeelte van het kiesdistrict Assen, dat minder vertegenwoordigd is, worden de kiezers van Smilde, Diever, Dwingelo en Vledder uitgenoodigd hunne aandacht te schenken aan den heer:

J. F. de Ruijter de Wildt

te Zorgvlied, gemeente Diever, (vroeger een deel van het Instituut Wateren der Maatschappij van Weldadigheid.)

Volgens de berigten, nu en dan in de courant voorkomende, verlangt men *geen* burgemeester, *geen* ingezeten van Assen, maar iemand van 't platte land, onafhankelijk, niet onbemiddeld, niet misdeeld met algemeene kennis, enz.

Het komt steller voor, dat men door den heer *de Ruijter de Wildt* te kiezen, eene goede keuze doet, weshalve hij zijne medekiezers uitnoodigt op genoemden heer hunne stemmen uit te brengen.

Een Kiezer.

Kiezers!

Als mannen die in aanmerking kunnen komen als leden der Staten, worden nog opgegeven: *Boerma* te Annerveensche Kanaal, *van de Sande Slot* te Zuidlaren, *Tonckens* te Westervelde; deze zijn onafhankelijk, dat de Burgemeesters niet zijn.

Een kiezer.

Kiezers te Assen!

Tot lid van den Raad te Assen wordt voorgesteld de heer *H. van Dalen*..

Een kiezer.

VRAAG

aan den berigtgever van de monsteraardappelen.

Een vriend der waarheid, en van zijne jeugd af in de aardappelenteelt op de Friesche kleigrond werkzaam geweest, vraagt: weet de berigtgever uit Appelscha wel, dat het in zijn berigt opgegeven getal en gewigt een totaal maakt van $38^1/_2$ oude ponden aardappelen, en dat dat gewigt een quantiteit is, op $1^1/_2$ pond na, van een schepel aardappelen? Weet of heeft de berigtgever wel nagegaan hoeveel ruimte (diameter) een aardappel noodig heeft, die een gewigt heeft van 5 onc? Weet de berigtgever wel, dat de moeder-plant geen ruimte aan zijne vezelen toelaat voor deze opgegevene monster-aardappelen? Weet de berigtgever wel, dat hoe groot de wonderen der natuur zijn mogen, zij evenwel hare vaste wetten volgt, te weten: daar grooten groeijen, daar groeijen ook kleinen..

Smilde, 3 Oct. 1864. X. X.

Advertentien.

Posterijen, Assen.

WINTERDIENST.

De **DIRECTEUR** van het Postkantoor te Assen, brengt ter kennis van het Publiek, dat, in verbinding met den Centraal-Spoorweg, de navolgende veranderingen zijn daargesteld, aanvangende 1 October.

BUSLIGTINGEN:

Voor de briefwisseling naar en over Meppel per Diligence VAN GEND en LOOS (vertrek 8 uur 's morgens) en per Postkar naar Groningen, Winschoten, Coevorden en Veenhuizen:

aan 't Stadshuis 6.30,
» 't Kantoor 7 uur.

Per Diligence VAN GEND en LOOS 's avonds van Groningen en daarover loopende:

Stadshuis 6.30,
Kantoor 6.40.

Per Postkar 's avonds naar en over Meppel en per Diligence VAN GEND en LOOS naar Groningen:

Stadshuis 10 uur,
Kantoor 10.10.

OPENSTELLING van het KANTOOR.

's morgens 6 —8.30.
» 9.30—12.
's middags 3 —4.
's avonds 6.30 —8.
» 9.30—10.30.

Afgifte en uitbetaling van Postwissels 's morgens 9.30—12 en 's middags 3 —4; des Zondags gesloten van 3—4.

Assen, 2 Oct. 1864.

De Directeur voornd.:
H. S. GRATAMA.

BURGER-KIESVEREENIGING.

Vergadering op woensdag den 5 October 1864, 's avonds te 7½ uur, ten huize van den heer KUIPERS, ter verkiezing van een **CANDIDAAT** voor het lidmaatschap van den GEMEENTERAAD en van de PROVINCIALE STATEN.

Assen, 3 Oct. 1864.

H. BOOM, *Pres.*
H. VAN DALEN, *Secr.*

Industrieschool

te ASSEN.

Het BESTUUR van 't Departement Assen der Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de **INDUSTRIESCHOOL** van het Departement eerdaags in het gewone Locaal, naast de Fabriek van den Heer C. G. BREMER, weder zal worden ***geopend***, en dat in den aanstaanden CURSUS, op dezelfde voorwaarden als vroeger, doch overigens met eenige wijzigingen, **LESSEN** zullen worden gegeven in:

a. het HAND- en REGTLIJNIG TEEKENEN;
b. het BOUWKUNDIG TEEKENEN;
c. de WISKUNDE, en, zoo mogelijk, de beginselen van NATUURKENNIS.

Die in den aanstaanden ***winter-cursus*** als LEERLING op de School wenschen geplaatst te worden, kunnen zich daarvoor van heden af tot 8 October e.k. tot aangeven bij den Heer BREMER voornoemd, en worden verzocht zich op Zaturdag 8 October e.k., des namiddags ten vier ure, te vervoegen aan het Locaal der School, waar dan tevens de noodige inlichtingen, des verlangd, zullen zijn te bekomen.

Algemeene vereischten van toelating zijn: vaardigheid in lezen en schrijven en kennis van de hoofdregelen der cijferkunst.

5 PCT^{S}. HYPOTHEEK-OBLIGATIEN.

Uitloting.

Het **BESTUUR** van de NEDERLANDSCHE HYPOTHEEKBANK berigt, dat op heden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. LIJNDRAJER Jr. en getuigen, ten haren kantore zijn **UITGELOOT:**

30 stuks Obligatiën, serie ***H.*** à ***f 500.***— ieder, uitgegeven den 23 Junij 1862, te weten: No. 12, 55, 75, 81, 114, 173, 246, 278, 302, 427, 520, 524, 533, 537, 630, 703, 751, 771, 776, 782, 924, 935, 955, 282, 1006, 1021, 1037, 1077, 1088, 1089.

43 stuks Obligatiën, Serie ***H***, à ***f 500.***— ieder, uitgegeven den 18 December 1862, te weten: No. 1323, 1348, 1366, 1398, 1446, 1556, 1560, 2094, 2105, 2373, 2416, 2446, 2457, 2471, 2736, 2792, 2835, 2875, 2907, 2912, 2996, 2997, 3152, 3162, 3181, 3716, 3773, 3826, 3905, 3906, 3953, 4055, 4334, 4455, 4497, 4666, 4711, 4777, 4911, 4922, 4939, 5058, 5195;

welke op 1 December 1864 tegen intrekking der Obligatiën, voorzien van de alsdan nog onverschenen COUPONS, *al pari* zullen worden **afgelost** ter keuze van den houder:

te Amsterdam bij de ONTVANG en BETAALKAS, voor de beide uitgiften met Ned. Ct. f 500.—
te Frankfort a/M bij de Heeren L. VON STEIGER en Co., voor de uitgifte van 18 December 1862, met Ned. Ct. f 500.— in S. W. tot den koers van den dag.

Amsterdam, 1 October 1864.

Hulponderwijzer.

In de Hoofdschool te ***DIEVER*** wordt gevraagd, een **HULPONDERWIJZER**, op eene bezoldiging van ***f 250***— " 's jaars.

De SOLLICITANTEN worden verzocht de bewijzen van goed gedrag *franco* in te zenden aan den Burgemeester.

In de OPENBARE SCHOOL te ***BORGER*** wordt een

Hulponderwijzer

gevraagd. Jaarwedde ***f 300***. Aangifte vóór 12 October e.k.

Borger den 1 October 1864.

De Burgemeester
der gemeente Borger,
Mr. J. D. DIBBITS

HARDDRAVERIJ TE EELDE,

na afloop der Herfstmarkt,

op ***DONDERDAG den 6den October e.k.*** door Paarden, die geen Prijs hebben gewonnen.

PRIJS: ***Een briljant en compleet CHAISTUIG.***

PREMIE: ***Een PIKEURSHOOFDSTEL met STANG en TEUGELS.***

Aangifte bij H. HILBRANTS voor twee uur en rijding daarna.

KAGCHELS!

De ondergeteekende berigt door deze, dat hij weer ruim voorzien is van ***HAARD- en KOLOMKAGCHELS, FORNUIZEN, HAARDSTELLEN, TURFBAKKEN***, enz.

Tevens bestaat bij hem gelegenheid, om ***KAGCHELS*** te **ruilen** en te **repareren.**

J. M. GROENEVELD.

WEINTHAL & Co., ROTTERDAM,

berigten, dat zij hunne **SIGAREN** ***la Renommée***, per ¼ kist à ***f 4*** of 6 stuks voor 10 cts.,
en ***Le Bonfumeur*** per ⅕ kist à ***f 5*** of 4 stuks voor 10 cts.,
verkrijgbaar hebben gesteld in onderstaande dépôts:
Assen, ***Gebrs J. & H. OOSTERVEEN. Nz.***
Meppel, ***HETTE DE VRIES OOSTERVEEN.***
Groningen, ***P. F. MULDER.***

In plaatsen, ***waar geen dépôt gevestigd is***, kan zulks op *franco* aanvrage geschieden.

ATTENTIE.

De ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Gewestgenooten, dat hij bij het vak van **MANUFACTUREN** eene ***KLEERMAKERIJ*** heeft opgerigt, waarvoor hij de COUPEUR, die tevens Chef dier zaak is, uit ***Parijs*** heeft geëngageerd, om zijne geëerde begunstigers in de gelegenheid te stellen, desverkiezende, **alles gemaakt** te ontvangen. Tevens zal hij zorg dragen, zooveel mogelijk **GEMAAKTE KLEEDINGSTUKKEN** in voorraad te hebben.

Door eene nette bediening zal hij trachten het vertrouwen zich waardig te maken.

W. E. P. BERTRAM.

TABAKSFABRIEK EN SIGARENHANDEL

het Wapen van Drenthe,

gevestigd aan den Groningerweg te Assen

De ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Gewestgenooten bekend, dat hij bovengenoemden HANDEL heeft **geopend**, en verzoekt beleefdelijk een ieders gunst, alsmede tot het leveren van ***KOFFIJ, THEE*** en ***CHOCOLADE.***

Assen den 1 October 1864.

J. L. DE VRIEZE.

Op Woensdag den 5 October 1864, 's namiddags te 4 uur, bij de *vier kamers* te Kloosterveen, gemeente Assen.

publicke verkoop

van een kamp aldaar op stam staande ***AARDAPPELEN***, toebehoorende aan den Heer Doctor DAVID COHEN te Assen.

Notaris Mr. H. VAN LIER.

VERHURING,

met gesloten briefjes,

van eene opgaande **BOERENPLAATS** te Wapserveen, gemeente Havelte, bestaande uit eene BOERENBEHUIZING, BOUW-, HOOI- en WEIDELAND en HEIDEVELD, te zamen ruim 37 bunders groot en thans door KLAAS JONKERS in huur wordende bewoond en gebruikt.

De voorwaarden van verhuring liggen ter lezing bij KLEIS DIJKSTRA te Wapserveen en ten kantore van den Notaris SERVATIUS te Dwingelo, terwijl de briefjes vóór den 25 October 1864 *franco* zullen moeten zijn ingeleverd bij den Heer EBBINGE, Predikant te Wapserveen, of bij voornoemden Notaris SERVATIUS.

Ten verzoeke van J. SCHOLTE te Gees, gemeente Oosterhesselen, zal de Notaris SLINGENBERG, op Woensdag den 26sten October e.k., des morgens om 10 uren, te Gees, publiek verkoopen:

EEN WELBEKLANTE NAGENOEG NIEUWE

Koornmolen,

staande te Gees.

BURGERLIJKE STAND

SMILDE van 25 Sept.—2 Oct. Gehuwd: geene. — Bevallen: M. Boerhof, geb. Haveman, v. z.; A. v. d. Veen, geb. Feijen, v. d.; A. Kloezen, geb. Boskamp, v. d.; Margje Kappe, v. d.; T. Boer, geb. de Wit, van z.; A. Hendriks, geb. Tingen, v. z. — Overleden: geene.

Voorts een levenloos aangegeven kind van A. Zwier en G. Alberts.

SLEEN van 1—30 Sept. Ondertrouwd en gehuwd: geene. — Geboren: Albert, z. v. H. J. Lotterman en J. Lanting, te Haar; Elizabet Maria, d. v. W. Langeveld en J. A. M. van Dusseldorp, te Schoonoord; Gerrit Bernardus, z. v. J. Postema en H. Woering, te Sleen; Albert, z. v. J. Wassen en G. Zwiers, te Haar; Johannes, z. v. D. Goedhuis en A. Plet, te Schoonoord; Hendrik, z. v. R. Masselink en J. Sikken, te Erm; Fennechien, d. v. W. Jager en H. Wesselink, te Haar; Wietske, d. v. J. van Wijk en R. S. Postema, te Schoonoord; Antje, d. v. T. Rozeboom en A. Zandbergen, te Veenoord. — Overleden: W. Nijenbanning, d. v. E. Nijenbanning en L. Nessing, te Erm, 11 mnd.; J. Eijsing, z. v. A. Eijsing en G. Meijering, te Erm, 16 mnd.; G. Geugies, z. v. D. Geugies en J. Alderink, te Sleen, 1 j.; H. Nijs, echtg. v. J. Spiekman, te Sleen, 24 j.; H. Teunis, wedw. G. Jager, te Sleen, 70 j.; H. Sanders, wedw. J. H. ten Rodengate, te Sleen, 84 j.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 September.

TARWE stil; per 2400 kilo bonte Pools. f 290.

ROGGE onveranderd; 126, 128 pd. Pruiss. f 174, 180; 123 pd. dito f 168; 120, 121 pd. Taganrog f 166, 168; 120 pd. Petersb. f 164, 166. Op levering per 2100 kilo iets trager; Oct. f 147, 146; Mei f 159, 160.

KOOLZAAD op het najaar ½ p. vl. lager, op het voorjaar onveranderd; op 9 v. olie in Oct. $73\frac{1}{2}$ p. vl.; Nov. 75 p. vl.; April $78\frac{1}{2}$ p. vl.

LIJNZAAD in een doen; 110 pd. Riga f 325.

RAAP- en LIJNOLIE dadelijk en op levering slap.

RAAPOLIE op 6/w. f $42\frac{1}{4}$; vlieg. f 41; 1°. Oct. f $40\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Nov. f $41\frac{1}{2}$, $40\frac{7}{8}$; Dec. f $41\frac{5}{8}$, $\frac{3}{8}$; Mei f $42\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE op 6/w. f $39\frac{1}{4}$; vlieg. f 38; 1°. Oct. f 37, $36\frac{3}{4}$; Nov. f $36\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Dec. f 36, $35\frac{3}{4}$; voorjaar f $36\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. f $42\frac{1}{4}$; vlieg. f 41.

PETROLEUM f 36 a 38 naar kleur.

RAAPKOEKEN f 81 a f 86. LIJNKOEKEN f 10 a f 13.

SCHIEDAM, 30 Sept. Moutwijn f $8\frac{1}{4}$. Jenever f $13\frac{3}{4}$. Amst. proef f 15.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1864.

pCt.	30 Sept.	1 Oct.	pCt.	30 Sept.	1 Oct.
Nederl.			**Polen.**		
Werk. Sch. 2½	$60\frac{9}{16}$	$60\frac{7}{8}$	Aand. fl. 500		
dito 3	$72\frac{1}{4}$	$72\frac{5}{8}$	Obligatien 4	$69\frac{3}{4}$	$70\frac{1}{4}$
dito 4	$96\frac{1}{8}$	$96\frac{3}{4}$	**Spanje.**		
Amort Syn. 3½		89	Obligatien 2¼	$42\frac{1}{2}$	43
Handelm. resc.	136	$136\frac{3}{8}$	Obligatien 3		
Hnd.m. Ct. 4½	$135\frac{1}{2}$		Binnenl. 3	$47\frac{1}{2}$	
Aand.H.Spw.			Amortisable		$30\frac{3}{4}$
ditoRijnsp. 4½			Bew. Coup.	$13\frac{1}{2}$	
Ned. Bank			**Oostenr.**		
Rusland.			Obl. Goll 5		
Obl. Hope 5	$93\frac{7}{8}$	94	dito 4		
Ct. 1831/33 5			Obl. Metall. 5	$55\frac{11}{16}$	$56\frac{1}{8}$
dito 1840 4		69	Ob.RenteA. 5	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{3}{4}$
Or.2e3e4eL. 4			Obl.Nation. 5	$62\frac{7}{8}$	$63\frac{1}{4}$
Cert.5e L. 4			Obl. Metall. 2½	$28\frac{5}{16}$	$28\frac{1}{8}$
Obl.5eSerie 5	70	$70\frac{1}{4}$	**Belgie.**		
d.1855 6eS. 5	82	$82\frac{3}{8}$	Certificaten 2½		
ditovanAss. 6		$44\frac{7}{8}$	Rothschild 2½	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{3}{4}$
			Portugal.		
			Obligatien 3	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{11}{16}$

30 Sept.

Van nationale fondsen waren 4 pCts. heden iets williger; van buitenlandsche waren Oostenrijksche en Russische op nieuw iets flaauwer gestemd, Portugeesche hebben zich echter wederom eenigzins hersteld.

1 Oct.

De markt was heden, zoo voor nationale als buitenlandsche fondsen algemeen willig gestemd, voor eerstgenoemden betrof dit vooral 4 pCts., terwijl van laatstgenoemden dit vooral het geval was voor Oostenrijksche.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.